

TABACAKACA NI BULA

COVID-19 IVAKASALA ENA VEISIGA - VAKARAUBUKA, KA 27 NI MAJI, 2020

E na gauna oqo e se 5 tiko ga na lewe ni noda vanua esa vakadeitaki ni ra sa tauvi COVID -19. Na Matanitu ena qai vakasalataki keda ena gauna totolo e rawa ke mani dua tale na veisau.

Sa rui bibi me da kila na bibi ni nodra biu vakatikitiki na tauvimate mai vei ira na bula vinaka. Kei na nodra korotinitaki se wasei tani na tamata era bula vinaka ia e siqemi de rawa ni tauvi ira na manumanu meca ni mate oya.

- Vakatikitikitaki na tamata tauvimate mai vei ira na sega ni tauvimate. E rawa ni ra vakatikitikitaki e vale, se dua na itikotiko se dua na kena vale.

O cei me vakatikitikitaki?

Na tamata e tauvimate ka dewa vua ena gauna

- e veilakoyaki voli kina ena vanua sa veitauvi tu kina na mate oya ena 14 na siga sa sivi.
- se a veitaratara kei ira na tamata esa vakadeitaki ni ra sa tauvimate tu.

- Korotinitaki sai koya na nodra wasei tani o ira na tamata era bula vinaka tu, ia e rawa ni dewa vei ira na manumanu ni mate me laurai kevaka e ra mani tauvimate. E rawa ni ra korotinitaki mai vale ka namaki me ra vakabibitaka na tiko veiyawaki ka me ra na qiri kina naba era tiko era ena gauna e kune kina vei ira na ivakatakilakila ni mate-taka oya.

Na iwalewale kece e vakamacalataki tiko oqori era e rui yaga ena kena vakalailaitaki na dewa ni COVID-19.

Na cava au rawa ni cakava me kua ni tauvi au kina?

- Savata na ligamu ena wai kei na sovu se na wai ni mate ni sava liga.
- Kua ni tara na matamu, ucumu kei na gusumu.
- Me sivia na dua na mita na nomu veiyawaki kei na dua tale e vuvu se suru tiko.
- Tabonaka na gusumu kei na ucumu ena itavoi pepa se na ilobilobi ni ligamu ena veigauna kece o vu se suru kina.
- Kua ni wasea na itukutuku vuka kei na itukutuku cala ni COVID-19. Vakayagataka na sala ni itukutuku dodonu me vaka na website ni Tabacakacaka ni Bula (<http://www.health.gov.fj/>) se na neitou iVola Mata, se na website ni WHO (www.who.int).

Kevaka o veitaratara kei na dua sa vakadeitaki ni tauvi COVID-19 mai na dua na vanua ena 14 na siga sa sivi ka vakavuna me tuburi katakata na yagomu, o vuvu ka dredre se taqa na nomu icegu, qiri sara vakatotolo kina dua vei ira na naba e ra.

Keo via raica e dua na vuniwai, yalo vinaka qiri rawa e liu kina dua vei ira na naba oqori ni bera ni o lako me vakalailaitaka na nomu rawa ni vakadewataka na mate vei ira na curu tiko kina.

- iWasewase e Loma 2219905
- iWasewase na Tokalau 2219906
- iWasewase na Muaira 2219907
- iWasewase na Vualiku n 2219908